EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

LAUSUNTO

28.5.2024

Pertti Rauhio
Eduskunnan hallintojohtaja

Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaostolle

VNS 2/2024 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2025–2028

Eduskunnan kanslia katsoo, että julkisen talouden suunnitelmien laatimisessa on huomioitava eduskunnan yksinomainen budjettivalta ja siihen liittyen eduskunnan budjettiautonomia. Tämän mukaisesti eduskunnan kansliatoimikunta käsittelee ja hyväksyy eduskunnan virastojen valmistelemat toiminta- ja taloussuunnitelmat ja niiden mukaiset talousarvion pääluokan 21 (eduskunta) talousarviokehykset ja toimittaa ne liitettäväksi osaksi julkisen talouden suunnitelmaa.

Eduskunta päättää varainhoitovuodeksi kerrallaan valtion talousarvion. Samoin julkisen talouden suunnitelma käsitellään selontekomenettelyssä eduskunnassa. Tämän kanssa johdonmukaista on, että suunnitelmaan liitetään eduskunnan talousarviokehykset siten, että eduskunta toimittaa valtionvarainministeriölle eduskunnan kanslian ja eduskunnan muiden virastojen toiminta- ja taloussuunnitelmat, jotka valtiovarainministeriö huomioi osana julkisen talouden suunnitelmaa.

Eduskunnan kansliatoimikunta on käsitellyt eduskunnan virastojen talousarviokehyksiä ja niiden valmistelun suhdetta eduskunnan perustuslakiin perustuvaan budjettiautonomiaan. Käydyssä keskustelussa 14.9.2023 kansliatoimikunta linjasi eduskunnan tekevän oma-aloitteisesti tuottavuutta parantavia menosäästöjä. Virkavalmistelun ohjeeksi, suunnitteluluvuksi, asetettiin hallitusohjelman liitteeseen kirjattu 2 miljoonan euron säästötavoite (2027).

Julkisen talouden suunnitelman 2025–2028 perusteella käydyssä keskustelussa (2.5.2024) eduskunnan kanslian ja eduskunnan muiden virastojen toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelun perustaksi asetettiin osallistuminen valtion tuottavuusohjelmaan ottaen kuitenkin huomioon eduskunnan asema ja eduskunnan toiminnan erityispiirteet. Eduskunnan kanslian toiminnan ja talouden suunnittelun on toteutettava kansliatoimikunnan 14.12.2023 hyväksymää kanslian strategiaa, joka koskee vuosia 2024–2027.

Valmistelua ohjaavana lähtökohtana on säästöjen toteuttaminen vuodesta 2025 alkaen siten, että ensimmäisenä vuonna niistä toteutetaan 10 %, vuonna 2026 35 % ja vuonna 2027 säästötavoite kokonaisuudessaan. Säästöt kohdennetaan ns. pysyviin, eli myöhempiin vuosiin vaikuttaviin menoihin ja vastaavasti suunnittelukaudelle osuvia kertaluontoisia menoja käsitellään erikseen.